

Werk in uitvoering

Tijdens de OGO-conferentie op 4 maart jl. is de OGO-aanmoedigingsprijs toegekend aan Nicole Steeghs, student aan pabo De Kempel in Helmond. Zij deed haar eindstage in groep 3 van een OGO-school in Oirlo. De overwegingen van de jury om haar deze prijs toe te kennen zijn in dit artikel te lezen, gevolgd door hoofdpunten uit haar inzending over het thema 'Het pietenhuis' in groep 3.

OGO-leerkracht worden in de pietenwerkplaats

De OGO-aanmoedigingsprijs 2009

NICOLE STEEGHS

De jury waardeert de inzending van Nicole Steeghs omdat zij er blijk van geeft dat ze de theorie achter Basisontwikkeling kent en in praktijk kan brengen in de stageschool. In de verschillende kernactiviteiten nodigt zij de kinderen bijvoorbeeld echt uit om initiatieven te nemen en een inbreng te hebben. Ze motiveert haar inbreng als leerkracht vanuit pedagogische overwegingen. Dat is op te maken uit haar aantekeningen over kinderen serieus nemen, hen het gevoel geven dat het ertoe doet wat zij te vertellen hebben, over vertrouwen hebben in hun ontwikkelingsmogelijkheden. Dat zegt ons dat zij zich de basishou-

ding van ontwikkelingsgerichte leerkrachten al behoorlijk heeft eigen gemaakt. Knap voor een leerkracht in opleiding! Ze is ook goed thuis in de ontwikkelingsgerichte didactiek; zij wil bijvoorbeeld aansluiten bij wat kinderen al kennen en kunnen, en het aanbod afstemmen op hun interesses en belevingswereld. Niet alle kwaliteiten van een OGO-leerkracht zijn in een enkel praktijkvoorbeeld te verwerken en de handelingsmogelijkheid als stagiaire kent beperkingen. Maar de jury heeft alle vertrouwen in de verdere ontwikkeling van Nicole tot een uitstekende ontwikkelingsgerichte leerkracht!

Enthousiast door de theorie wil ik graag laten zien hoe ik ontwikkelingsgericht heb gewerkt in mijn stagepraktijk. Ik heb ervaren welk effect mijn aanbod heeft op de kinderen en hoe het thema door mijn handelen, maar vooral door dat van de kinderen, enorm goed is verlopen. We hebben er allemaal ontzettend van genoten en er veel van geleerd. Dit wil ik zichtbaar maken in dit artikel en in de powerpoint-presentatie die op de Zonewebsite staat.

Oriëntatie op het thema

Omdat het bijna Sinterklaas is ga ik in gesprek met de kinderen over het nieuwe thema en komen we op het idee om iets met Sinterklaas en Zwarte Piet te gaan doen: we maken een pietenhoek met verschillende werkkamers. Op een groot blad schrijven we wat daar allemaal bij hoort, wat we in de hoeken kunnen doen en welke materialen we nodig hebben.

Door dit gesprek krijgt iedereen een beeld van het thema en worden de kinderen nieuwsgierig, zijn betrokken en denken mee. Ik probeer telkens positief te reageren op hun inbreng, laat merken dat ik daar blij mee ben en hoop dat ze ervaren dat het ertoe doet wat zij te zeggen hebben. Ik let erop dat ik doorvraag in de gesprekken om de kinderen zelf na te laten denken over de activiteiten. Bijvoorbeeld: als de pieten in de pakjeskamer zijn, wat hebben ze dan nodig, hoe pakken ze de pakjes in, hoe weten ze welk pakje voor wie is?

Kernactiviteiten

De kernactiviteiten krijgen een plaats in mijn planning. Rollenspel over pieten en Sinterklaas spelen we met echte materialen om zo de situatie concreet te maken. Het samenspel is belangrijk om, al communicerend, tot afspraken over het spel te komen. In constructie- en beeldende activiteiten komen de kinderen niet alleen tot het vormgeven van pepernoten en marsepeinen figuren. Daar komt ook wiskunde bij als er veel te passen en te meten valt (cadeautjes inpakken) en we met aantallen en hoeveelheden werken. In gespreksactiviteiten gaat het over wie welke rollen spelen en hoe deze invulling krijgen. Communiceren en goed taalgebruik krijgen dan aandacht, net als de manier waarop Sinterklaas en de pieten met elkaar omgaan. Lees-schrijfactiviteiten zijn er volop als we in het grote boek van Sinterklaas schrijven welke kinderen er zijn en welk cadeau elk kind krijgt. De pieten maken naamkaartjes en ze tekenen en schrijven op zelfgemaakte kaartjes wat er is en waar alles ligt.

Mijn rol in beeld

Tijdens het spel doe ik mee als een nieuwe piet die niet goed weet wat hij moet doen en graag een echte piet wil worden. Kinderen leren mij hoe je pakjes inpakt en dat je moet meten om te weten hoe groot het papier moet zijn. Door die uitleg aan mij leren de kinderen te reflek-

teren op hun handelen: hoe pak je iets strategisch aan? In de pietenhoek komt Sinterklaas vaak op bezoek en dat is een opening voor lees-schrijfactiviteiten. Wat schrijft Sint daar in het grote boek bijvoorbeeld? De kinderen weten het wel, daarin staan alle namen. Kunnen wij die ook opschrijven? We hebben nog niet alle letters geleerd, dus hoe doen we dat? Ik stel voor om eerst naar de letters te kijken die ze wel kennen. Dat zijn er al heel veel. De nieuwe letters staan op de letterkaart in de klas. We proberen om elke naam na te schrijven. Zo maak ik gebruik van wat de kinderen al kunnen en ontstaat een zone van naaste ontwikkeling. In gespreksactiviteiten letten we erop hoe je netjes en beleefd tegen Sinterklaas praat. We gebruiken zinnen als: "Dag Sinterklaas, hoe gaat het met u?" Als Sint in de pietenhoek op bezoek komt, geef ik in mijn rol een voorbeeld van hoe het hoort. Ik geef een hand en pak een stoel voor Sint om even uit te rusten. Vervolgens neemt de hoofdpiet de staf over en vraagt of hij Sinterklaas kan helpen. Door deze kleine impuls komt de hoofdpiet helemaal in zijn rol. Van klei rollen de pieten pepernoten en marsepeinen figuren en met een echt recept bakken we ook echte pepernoten. Dan denken we samen na wat je nodig hebt en hoeveel van alles. Je moet weten hoeveel je al hebt gebakken, daarom help ik de kinderen om een handige manier van tellen te vinden. Zo komen we erop dat je kleine groepjes kunt maken zodat je gemakkelijk verder kunt tellen.

Daarom wil ik ontwikkelingsgericht werken

Ik vind het belangrijk om plezier te hebben in wat je doet. Dat geldt voor mij als student maar ook voor kinderen. Dat lukt als je aansluit bij hun interesses en hun belevingswereld. Daarom ga ik met de kinderen in gesprek over wat hen bezighoudt. Dat vraagt van mij dat ik echt luister en wat met hun inbreng doe. Afwisseling in werkvormen en opdrachten kan ervoor zorgen dat de kinderen geboeid blijven. Dus verschillende soorten activiteiten die samenhangen en voor verdieping van het thema zorgen. Ik probeer een passend aanbod af te stemmen op de kinderen, waarbij ik de leerlijnen voor groep 3 voor ogen houd maar aansluit bij het thema. Juist bij het werken volgens OGO krijgen alle kinderen de ruimte om zich te ontwikkelen. Elk kind kan namelijk zichzelf zijn in de activiteit en op zijn eigen niveau deelnemen.

Ik begrijp hoe ik me als aanstaande leerkracht moet opstellen om met een andere insteek goed onderwijs te kunnen geven. Goed onderwijs waarbij ik met Basisontwikkeling het onderwijs plezierig en betekenisvol maak.

Nicole Steeghs is vierdejaars student aan pabo De Kempe in Helmond.

Op www.tijdschriftzone.nl vindt u onder de knop Werkhoeke een powerpoint-presentatie over het thema 'Het pietenhuis' in groep 3. Ook vindt u daar een overzicht van de impulsen die Nicole inzet tijdens dit thema.